

Załącznik Nr 1 do
Uchwały nr XXVI/148/2017
Rady Gminy w Szreńsku
z dnia 20 grudnia 2017 roku

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Szreńsk na rok 2018.

ROZDZIAŁ I

WPROWADZENIE

Do zadań własnych Gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywanie problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem narkomanii oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych. Zbiór powyższych działań spisany jest postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii uchwalanego corocznie przez Radę Gminy.

Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z treścią tej ustawy zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspakajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu; działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczanie dostępności do alkoholu, leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu, zapobieganie negatywnym zjawiskom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Gminny Program zawiera równocześnie zadania własne gminy w obszarze profilaktyki i terapii narkomanii zapisane w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz wybrane działania w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie są środki finansowe budżetu gminy stanowiące dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Gminny Program realizowany jest przez:

- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Zespół Interdyscyplinarny;
- Szkoły;
- Gminny Ośrodek Kultury;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- Punkt Informacyjno – Konsultacyjny.

ROZDZIAŁ II

DIAGNOZA PROBLEMÓW W GMINIE SZREŃSK

Źródłem informacji dotyczących skali problemów alkoholowych na terenie Gminy Szreńsk jest dokument „Diagnoza problemów lokalnych na terenie gminy Szreńsk III 2014r.”, który zawiera wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców naszej gminy, oraz dane z:

- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szreńsku;
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- **Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego**

Struktura demograficzna Gminy Szreńsk.

Gminę zamieszkuje ogółem 4281 mieszkańców tj. 2183 kobiet i 2098 mężczyzn w tym dzieci i młodzież do 18 roku życia 901. W wieku produkcyjnym jest 2663 osoby, 717 osób znajduje się w wieku poprodukcyjnym.

Rynek napojów alkoholowych w Gminie Szreńsk:

Uchwalony przez Radę Gminy Szreńsk limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych to:

- 50 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia

Obecnie wykorzystywanych jest 20 punktów sprzedaży napojów alkoholowych:

Na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych ogółem przypada 214 mieszkańców Gminy, a na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% alkoholu – 428 mieszkańców Gminy.

Pomoc Społeczna

W 2017r. 123 rodzin objętych zostało pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szreńsku w tym 4 rodziny, w których występują problemy alkoholowe.

W rodzinach objętych pomocą społeczną występuje wiele niekorzystnych zjawisk.

Są to najczęściej bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach wielodzietnych i niepełnych, a także problemy z nadużywaniem alkoholu.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szreńsku.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szreńsku w 2017r.

rozpatrzyła 4 wnioski o zastosowanie poddaniu się leczeniu uzależnienia od alkoholu.

Jedna osoba skierowanych zostało na badanie biegłych sądowych w celu uzyskania opinii w sprawie uzależnienia od alkoholu i wskazania ośrodka leczniczego.

Punkt Informacyjno- Konsultacyjny

Kontynuowana jest działalność Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego, w którym mieszkańcy gminy znajdujący się z trudnej sytuacji życiowej zmagających się z problemami i szukających pomocy w ich rozwiązaniu mogli skorzystać z konsultacji i porad instruktora terapii uzależnień.

W 2017r. podczas pełnionych dyżurów (27) udzielono 78 konsultacji:

- 51 to osoby współuzależnione, w tym 40 to osoby doznające przemocy domowej, psychicznej, fizycznej lub ekonomicznej.
- 20 - osoby uzależnione
- 7 - osoby uzależnione po skończonej terapii uzależnień, wizyty wspierające.

Sytuacja w szkołach (wg diagnozy lokalnych zagrożeń w szkołach na terenie gminy Szreńsk przeprowadzonej w marcu 2014r.)

Z danych zawartych w Diagnozie wynika, że uzależnienie od alkoholu to jeden z najpoważniejszych problemów w naszej gminie. Większość badanych (74%) uważa alkohol za towar szczególnie i postuluje za kontrolowaniem jego sprzedaży.

Równocześnie większość badanych (85%) oczekuje konkretnych działań ze strony władz nie tylko w zakresie profilaktyki, ale również rozwiązywania aktualnych problemów związanych z nadużywaniem alkoholu.

Problem narkotyków na terenie gminy nie jest rozpowszechniony. Mieszkańcy wskazali go dopiero na miejscu wśród wszystkich problemów społecznych.

Większość badanych (61%) czuje, iż wiedza jaką posiadają o narkotykach jest wystarczająca. 38% badanych twierdzi, iż w ich środowisku lokalnym trudno nabyć narkotyk.

Przemoc w rodzinie mieszkańcy wymienili zaraz po narkomanii. Nie jest to zatem według nich jeden z czołowych problemów społeczności lokalnej gminy Szreńsk. Większość badanych (82%) uważa, iż stosowanie kar fizycznych powinno być zakazane prawem oraz, że nie jest to dobra metoda wychowawcza (90%). 73% ankietowanych deklaruje, iż nie zna nikogo kto doświadczałby przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony kogoś bliskiego. 92% badanych ma świadomość, iż przemoc nie jest prywatną sprawą rodziny lub osoby.

Spożywanie napojów alkoholowych przez młodzież zostało wymienione na drugim miejscu zaraz po bezrobociu, spośród problemów społecznych. Najczęściej spożywanym przez młodzież napojem alkoholowym jest piwo. Towarzyszy temu często fałszywe i szkodliwe przekonanie, że alkohol w piwie jest mniej groźny niż ten zawarty w wódce.

Wraz z wiekiem rośnie odsetek młodych osób sięgających po alkohol. Przyznało się do tego 22% uczniów szkół podstawowych, 70% gimnazjalistów.

Wśród przyczyn sięgania po napoje alkoholowe dzieci i młodzież coraz częściej wskazują na presję rówieśników oraz chęć zaimponowania innym, co wskazywać może na społeczne przyzwolenie na spożywanie alkoholu przez młode osoby.

Alkohol najczęściej spożywany jest we własnym domu, zwłaszcza wśród uczniów szkół podstawowych. Uczniowie gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, piją często również na tzw. imprezach.

ROZDZIAŁ III

CELE GMINNEGO PROGRAMU

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z nadużywaniem alkoholu;
2. Zmniejszanie rozmiarów problemów już istniejących;
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań w zakresie profilaktyki problemów Alkoholowych.

ROZDZIAŁ IV

ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. **Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i od narkotyków.**
 - 1) prowadzenie poradnictwa oraz udzielanie pomocy psychologicznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu w ramach Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego;
 - 2) dofinansowanie działań poradni leczenia uzależnień (leczenie na dziennym oddziale odwykowym, terapie grupowe, terapie indywidualne).
 - 3) dofinansowanie działań Zespołu Ośrodka Wsparcia oraz Ośrodków Leczenia Uzależnień.

- 4) współpraca z oddziałami detoksykacyjnymi świadczącymi usługi dla mieszkańców naszej gminy polegającymi na odtruciu organizmu w stosunku do osób rozpoczynających leczenie w placówce leczenia uzależnień.
- 5) opłacanie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia.

2. Udzielanie rodzinom w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną.

- 1) podejmowanie działań zmierzających do zobowiązania osoby uzależnionej od alkoholu i narkotyków do leczenia. (przyjęcie zgłoszenia, wezwanie osoby na rozmowę profilaktyczną).
- 2) kierowanie na badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i od narkotyków, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych oraz działań dotyczących interwencji wymiaru sprawiedliwości w sprawach przemocy w rodzinie.
- 3) działalność edukacyjna związana z przeciwdziałaniem przemocy domowej udzielanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy.
- 4) współpraca z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 5) kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Mławie o podjęcie leczenia odwykowego.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii i przemocy w rodzinie w szczególności dla dzieci i młodzieży.

- 1) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii w postaci spektakli profilaktycznych, teatralnych, szkoleń dla nauczycieli i rodziców, koncertów dla Szkół Podstawowych i Gimnazjum;
- 2) informowanie o dostępności usług terapeutycznych oraz prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości substancji uzależniających;
- 3) współpraca z policją w celu zapobiegania i przeciwdziałania rozpowszechniania narkotyków wśród dzieci i młodzieży;
- 4) finansowanie i dofinansowywanie imprez promujących zdrowy styl życia;
- 5) finansowanie i dofinansowywanie różnych form zajęć z zakresu tzw. profilaktyki alkoholowej i antynarkotykowej (koncerty, zajęcia artystyczne, rekreacyjne, turystyczne, edukacyjne) mające na celu zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, przeciwdziałaniu narkomanii i przemocy w rodzinie. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień.

- 1) dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym oraz zagrożonych patologiami społecznymi.
- 2) upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologiami społecznymi, dofinansowanie imprez sportowo-rekreacyjnych jako formy propagowania kultury fizycznej i zdrowego trybu życia

wolnego od uzależnień.

- 3) działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości w miejscach publicznych poprzez umocnienie współpracy interdyscyplinarnej odpowiednich służb i instytucji.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i art. 15 ustawy o przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

- 1) podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia przy współpracy z policją.
- 2) wykonywanie lustracji oraz wydawanie postanowień o zgodności punktów sprzedaży z warunkami określonymi w uchwale Rady Gminy.

6. Inne : (obsługa komisji, wynagrodzenia, szkolenie członków komisji, zakup broszur, materiałów biurowych, opłaty sądowe).

7. Udział w posiedzeniach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych w związku z wypełnianiem ustawowo określonych zadań przysługuje wynagrodzenie w wysokości 7% minimalnego wynagrodzenia w kraju – ogłaszanego corocznie w Monitorze Polski.

Potwierdzeniem uczestnictwa w posiedzeniu i pracy jest podpisana lista obecności i protokół posiedzenia lub kontroli, które są jednocześnie podstawą do dokonania wypłaty wynagrodzenia.

Wynagrodzenie za przeprowadzenie wywiadu środowiskowego przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w wysokości 7% minimalnego wynagrodzenia w kraju – ogłaszanego corocznie w Monitorze Polski.

8. Preliminarz wydatków z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Szeńsk na rok 2017

Lp.	Wyszczególnienie zadań	Wydatki w zł,-
1	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	
1.1	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu.	7 000
1.2	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	9 000
1.3	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży.	5 000
1.4	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych które w swoich regulaminach zawierają elementy oddziaływań profilaktycznych i je realizują.	8 500

2	Przeciwdziałanie narkomanii	
2.1	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.	3 000
3	Inne (obsługa komisji, wynagrodzenia, szkolenie członków komisji, zakup broszur, materiałów biurowych, opłaty sądowe).	9 000

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Ryszard Oprawa
mgr inż. Ryszard Oprawa